

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΤΟΥ Ε.Σ.Υ.

Ι. Προδιάθεση

Πρόκειται για ένα συλλογικό όργανο με ευρείες γνωμοδοτικές και μη αρμοδιότητες του οποίου η αποστολή είναι άκρως σημαντική στο χώρο του Νοσοκομείου. Ο Ν. 2889/2001 άρθρο 5 παρ. 11 όπως τροποποιήθηκε από τις διατάξεις των άρθρων 9 παρ. 1 του Ν. 3329/2005 και 8 παρ.13, 14 και 15 του Ν. 3868/2010 ρυθμίζει τα θέματα της συγκρότησης και λειτουργίας του εν λόγω οργάνου, ενώ με άλλες διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας καθορίζονται οι αρμοδιότητες αυτού. Η παρουσία και λειτουργία του επιστημονικού συμβουλίου στο χώρο του Νοσοκομείου αποτελεί σαφή εγγύηση τόσο για την επιστημονική όσο και την λοιπή λειτουργία αυτού.

α. Συγκρότηση – Σύνθεση – Θητεία

Σε κάθε Νοσοκομείο του ΕΣΥ συγκροτείται και λειτουργεί εννεαμελές Επιστημονικό Συμβούλιο το οποίο αποτελείται από:

- α) Ένα ιατρό με θέση συντονιστή Διευθυντή, που εκλέγεται από όλους τους έχοντες τη θέση του συντονιστή Διευθυντή ιατρούς του Νοσοκομείου, με τον αναπληρωτή του ως Πρόεδρο.
- β) Έναν ιατρό με βαθμό Διευθυντή, που εκλέγεται από όλους τους έχοντες θέση Διευθυντή ιατρούς και όλους τους Διευθυντές ιατρούς του Νοσοκομείου, με τον αναπληρωτή του. Στα Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία του ΕΣΥ ο Πρόεδρος είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας.
- γ) Ένα Ιατρό με βαθμό Διευθυντή που εκλέγεται από όλους τους Διευθυντές του Νοσοκομείου με τον αναπληρωτή του.
- δ) Έναν ιατρό με βαθμό Επιμελητή Α΄, που εκλέγεται από όλους τους Επιμελητές Α΄ του Νοσοκομείου, με τον αναπληρωτή του.
- ε) Έναν ιατρό με βαθμό Επιμελητή Β΄, που εκλέγεται από όλους τους Επιμελητές Β΄ του Νοσοκομείου, με τον αναπληρωτή του.
- στ) Έναν επιστήμονα της Ιατρικής Υπηρεσίας, μη ιατρό, κατηγορίας ΠΕ και έναν επιστήμονα της Ιατρικής Υπηρεσίας, μη ιατρό, κατηγορίας ΤΕ, με βαθμό τουλάχιστον Α΄, που εκλέγονται από όλους τους μη ιατρούς υπαλλήλους, κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ αντίστοιχα, που υπάγονται στην Ιατρική Υπηρεσία.

- ζ) Έναν ειδικευόμενο ιατρό, που εκλέγεται από όλους τους ειδικευόμενους ιατρούς του Νοσοκομείου, με τον αναπληρωτή του.
- η) Έναν Νοσηλεύτη ΠΕ με βαθμό Α', και ελλείψει αυτού έναν Νοσηλεύτη ΤΕ ή μαία ή επισκέπτρια υγείας με βαθμό Α', που εκλέγεται από όλους τους νοσηλευτές και μαίες του Νοσοκομείου, με τον αναπληρωτή του.

Η διάρκεια της θητείας του Επιστημονικού Συμβουλίου είναι διετής και η συγκρότησή του γίνεται με απόφαση του Διοικητή και Προέδρου του Δ.Σ. του Νοσοκομείου».¹

β. Διαδικασία εκλογής των μελών του Επιστημονικού Συμβουλίου

1. Η διαδικασία της εκλογής των μελών του Επιστημονικού Συμβουλίου πραγματοποιείται σύμφωνα με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Ποιο συγκεκριμένα με την απόφαση αυτή ρυθμίζονται ειδικά θέματα της εκλογικής διαδικασίας όπως το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, ο τρόπος εκλογής, η σύνταξη των εκλογικών καταλόγων, η υποβολή υποψηφιοτήτων, η λειτουργία της Εφορευτικής Επιτροπής, τα της εκλογικής διαδικασίας ψηφοδέλτια, αντιπρόσωποι και πληρεξούσιοι υποψηφίων, χρόνος και τόπος ψηφοφορίας, ακυρότητα ψηφοδελτίων, η διαδικασία των ενστάσεων, διαλογή ψηφοδελτίων, εκλογή εκπροσώπου, ανακοίνωση αποτελεσμάτων και η επανάληψη της διαδικασίας εκλογής.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν. 2690/99 για να είναι νόμιμη η συγκρότηση ενός συλλογικού οργάνου απαιτείται ο ορισμός με πράξη, όλων των τακτικών και αναπληρωματικών μελών.²

-
1. Ν. 3329/2005 άρθρο 9 παρ. 1.
 Ν. 3868/2010 άρθρο 8 (ΦΕΚ ΤΑ'129/3-8-2010)
 Α.Δ. Αλεξιάδη, Το Διοικητικό Σύστημα του Νοσοκομείου Ε.Σ.Υ. Διοικ. Ενημέρωση, Τ. 19, 2001, σελ. 42 & επ.
 Α.Δ. Αλεξιάδη, Το νομοθετικό και οργανωτικό πλαίσιο λειτουργίας Νοσοκομείων, ΕΔΔΔ, τ. 35, τ. 2, σελ. 219 & επ., Θεσ/νίκη, 1991.
 Α.Δ. Αλεξιάδη, Ο εκσυγχρονισμός του Ε.Σ.Υ. Διοικ. Ενημέρωση, Τ. 16, 2000, σελ. 60 & επ.
 Μ. Μητροσύλη, Δίκαιο της Υγείας, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2009, σελ. 80 & επ.
2. Αρ. απόφ. ΔΥιδ/οικ.55542/4-5-2007 Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
 Ερ. Αναπλιώτου-Βαζαίου, Γενικές Αρχές Ιατρικού Δικαίου, 1993, σελ. 80 & επ.
 Δ. Κοντόγωργα-Θεοχαροπούλου, Δίκαιο Διοικ. Οργάνωσης του Κράτους, 1982, σελ. 90 & επ.
 Γ. Κυριοπούλου, Ε.Σ.Υ. Το παρόν και το μέλλον. Πρακτικά Συνεδρίου Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας, 1989.
 Λ. Λιαρόπουλου, Η αναγκαιότητα της οργάνωσης του τομέα της υγείας, Επ. Υγείας, Τ. 3, 1990.
 Α. Μακροδημήτρη, Διοικητικές Μελέτες, 1996.

γ. Απώλεια ιδιότητας μέλους του Επιστημονικού Συμβουλίου

Σε περίπτωση που ένα οποιοδήποτε μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου απωλέσει την ιδιότητα με την οποία έχει εκλεγεί, παύει αυτοδικαίως να είναι μέλος του συμβουλίου και κατόπιν αυτού ορίζεται νέο μέλος κατά την σειρά της αναπλήρωσης και για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που απώλεσε την ιδιότητά του.³

δ. Αντικατάσταση μέλους του Επιστημονικού Συμβουλίου

Επίσης σε περίπτωση κατά την οποία ένα μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου απουσιάζει περισσότερες από τρεις συνεχόμενες συνεδριάσεις του εν λόγω οργάνου, αντικαθίσταται με την ίδια διαδικασία που εφαρμόζεται στην προηγούμενη παράγραφο.⁴

ε. Αρμόδιο όργανο εκδίκασης των ενστάσεων

Σε περίπτωση που υπάρξει πρόβλημα αμφισβήτησης του κύρους της εκλογικής διαδικασίας και υποβληθεί ένσταση από εκλεγέν μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την συγκρότηση σε σώμα του Επιστημονικού Συμβουλίου (Ε.Σ.) ισχύουν τα ακόλουθα:

«Σύμφωνα με τα ισχύοντα (ΔΥιδ/οικ.55542/4-5-2007 Απόφαση Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας) ενστάσεις υποβάλλονται σε τρία στάδια της διαδικασίας εκλογής των μελών του Ε.Σ. ήτοι μετά την ανάρτηση των πινάκων των εκλογέων, των υποψηφίων, κατά την διάρκεια της ψηφοφορίας ως και κατά την διαλογή των ψηφοδελτίων. Επί των ενστάσεων αποφαινόμενοι στην μεν α' περίπτωση η συνέλευση των μελών στις δε άλλες περιπτώσεις η εφορευτική επιτροπή.

3. Ερμην. Εγκύκλιος αρ. ΔΥιδ/οικ.96225/14-9-2005 Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

4. Ν. 3329/2005 άρθρο 9 παρ. 1.

Α. Τάχου, Κανόνες ίδρυσης και λειτουργίας των συλλογικών οργάνων της διοίκησης, ΕΤΑ, 1973, σελ. 10 & επ.

Α. Τάχου, Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, 2009, εκδόσεις Α. Σάκκουλα, Θεσ/νίκη, σελ. 339 & επ.

Π. Τσαντήλα, Ευρωπαϊκό και Εθνικό Δίκαιο Υγείας, εκδ. Α. Σάκκουλα, 2008, σελ. 191 & επ.

Α.Δ. Αλεξιάδη, Το νομικό πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας του Δ.Σ. των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., εκδ. Μ. Δημόπουλου, 1994, Θεσ/νίκη, σελ. 42 & επ.

Κ. Χιώλου, Η συγκρότηση και λειτουργία των συλλογικών οργάνων της διοίκησης, ΝοΒ, 1996.

Β. Χατζοπούλου, Η αρχή της διαφάνειας και το δικαίωμα πρόσβασης των πολιτών στα έγγραφα της Ε.Ε., 2000, σελ. 60 & επ.

Πέραν των ανωτέρω σε καμία άλλη περίπτωση δεν υποβάλλεται ένσταση ή αν υποβληθεί, αυτή κρίνεται ως μη σύννομη.

Κατά συνέπεια από τις διατάξεις του Ν. 3329/2005 δεν προκύπτει αρμοδιότητα των οργάνων διοίκησης του νοσοκομείου για άσκηση ελέγχου νομιμότητας πράξεων που σχετίζονται με αρχαιρεσίες για την ανάδειξη μελών συλλογικών οργάνων όπως π.χ. των πράξεων που έχουν σχέση με τις αρχαιρεσίες για την ανάδειξη μελών του Επιστημονικού Συμβουλίου Νοσοκομείου. Απεναντίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 περ. ζ' του Ν. 1406/1983 και του άρθρου 1 του Ν. 702/1977 όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με την διάταξη του άρθρου 29 του Ν. 2721/1999, συνάγεται ότι στην αρμοδιότητα του ΣΤΕ υπάγονται οι σχετικές ως άνω διαφορές υπό την προϋπόθεση της ύπαρξης εννόμου συμφέροντος του αιτούντος για την ακύρωση των πράξεων αυτών». ⁵

Αντίθετα το έννομο συμφέρον εκλείπει ή αλλιώς αίρεται όταν ο διοικούμενος έχει αποδεχθεί την διοικητική πράξη, είτε με ρητή δήλωσή του είτε με συμπεριφορά του η οποία πρέπει να είναι ανεπιφύλακτη (ΣΤΕ 2612/1982, 4047/1987, 5785/1996, 1415/2000 κ.λ.π.). Στην περίπτωση αυτή η αποδοχή θεωρεί ως απαράδεκτη την άσκηση του ενδίκου βοηθήματος (άρθρο 29 Π.Δ. 18/1989). ⁶

στ. Λειτουργία Επιστημονικού Συμβουλίου

«Το Επιστημονικό Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά δύο φορές το μήνα και έκτακτα όταν αυτό ζητηθεί από τον Πρόεδρο ή δύο τουλάχιστον μέλη του.

Στις συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αλλά και κατά γενικά αρχή του διοικητικού δικαίου, πρέπει να μετέχουν καταρχήν όλα τα τακτικά μέλη, μόνο, δε, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος (φυσικού ή νομικού) των τακτικών μελών μπορούν να μετέχουν τα αναπληρωματικά μέλη αυτού.

Συνεπώς σε περίπτωση που παρίστανται όλα τα τακτικά μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου τότε τα αναπληρωματικά μέλη μπορούν να παρίστανται κατά τις συνεδριάσεις αυτού ως και τα τρίτα πρόσωπα, τα οποία προσκαλούνται ειδικά αφενός προς παροχή πληροφοριών ή προσαγωγή στοιχείων και αφετέρου θα πρέπει να αποχωρήσουν πριν την έναρξη της συζήτησης.

Σε διαφορετική περίπτωση η παρουσία αυτών πέραν των ανωτέρω οριζό-

5. Γνωμοδότηση Νομικού Συμβούλου Νοσοκομείου Ιπποκράτειου Θεσ/νίκης 7/11/2005.

6. Α. Τάχου, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. Α. Σάκκουλα, 2007, σελ. 769-770.
Α. Τάχου, Διοικητική Επιστήμη, Θεσ/νίκη, εκδ. Α. Σάκκουλα, σελ. 197 & επ.
Α. Τάχου, Σύγχρονες τάσεις της αρχής της νομιμότητας στο Διοικητικό Δίκαιο, Θεσ/νίκη, 1973, σελ. 62 & επ.

μενων συνιστά παρανομία (ΣΤΕ 768/1996) η οποία όπως ρητά προβλέπεται (άρθρο 79 παρ. 3 εδ. α' Κ.Δ.Δικ.), αποτελεί λόγω ακύρωσης της σχετικής πράξης».⁷

«Στις συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου τηρούνται πρακτικά σε ειδικό βιβλίο πρακτικών θεωρημένο από τον Διοικητή του Νοσοκομείου. Η γραμματειακή υποστήριξη του Επιστημονικού Συμβουλίου ανατίθεται σε υπάλληλο της Διοικητικής Διεύθυνσης του Νοσοκομείου, οριζόμενο από τον Διοικητή».⁸

η. Αρμοδιότητες του Επιστημονικού Συμβουλίου

Το Επιστημονικό Συμβούλιο είναι κατά κανόνα γνωμοδοτικού χαρακτήρα συλλογικό όργανο και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Η κατάρτιση και εισήγηση του ετήσιου και μηνιαίου προγράμματος εφημεριών των ιατρών των Τομέων και Τμημάτων του Νοσοκομείου και η έγκαιρη υποβολή του στον Αναπληρωτή Διοικητή του Νοσοκομείου για έγκριση, ή όπου αυτός δεν υπάρχει, στον Διοικητή και Πρόεδρο του Δ.Σ. του Νοσοκομείου. Οποιαδήποτε αλλαγή στο πρόγραμμα των εφημεριών γίνεται μόνο με γραπτή και αιτιολογημένη εισήγηση του Προέδρου του Επιστημονικού Συμβουλίου και έγκριση από τον Αναπληρωτή Διοικητή, ή όπου αυτός δεν ορίζεται από τον Διοικητή και Πρόεδρο του Δ.Σ. του Νοσοκομείου.
2. Η συγκρότηση και η παρακολούθηση της δραστηριότητας επιστημονικών επιτροπών του Νοσοκομείου και όποιων άλλων επιτροπών ή ομάδων εργασίας όταν η σύστασή τους αποφασιστεί από τον Διοικητή και Πρόεδρο του Δ.Σ. του Νοσοκομείου.
3. Η οργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων, με συμμετοχή ειδικών επιστημόνων εκτός Νοσοκομείου, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο.
4. Η οργάνωση και η ενημέρωση της κλασικής και ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης του Νοσοκομείου.
5. Οι αρμοδιότητες της επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας.
6. Η εισήγηση προς τον Διοικητή και Πρόεδρο του Δ.Σ. του Νοσοκομείου μέτρων που αφορούν στη βελτίωση της λειτουργίας των επί μέρους μονάδων του Νοσοκομείου, στη θέσπιση προτεραιοτήτων κατά τον προγραμματισμό της προμήθειας εξοπλισμού ή υγειονομικού υλικού και σε οτιδήποτε κριθεί, από τον Διοικητή και Πρόεδρο του Δ.Σ. του Νοσοκομείου ότι δύναται να βελτιώσει την ποιότητα των παρεχόμενων προς τους ασθενείς υπηρεσιών.

7. Γνωμοδότηση Νομικού Συμβούλου Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αριθ. 1475/2002

8. Ν. 3329/2005 άρθρο 9 παρ. 2.

7. Γνωμοδοτεί για θέματα που έχουν σχέση με την αποτελεσματική παροχή φροντίδας υγείας στους νοσηλεύόμενους και εξωτερικούς ασθενείς του Νοσοκομείου.⁹
8. Εισηγείται στον Αναπληρωτή Διοικητή του Νοσοκομείου για εκπαιδευτικά και μη χρηματοδοτούμενα από εξωτερικούς φορείς ερευνητικά προγράμματα.¹⁰
9. Καταρτίζει πίνακα αξιολόγησης των υποψηφίων για την θέση του Συντονιστή Διευθυντή Ιατρικής Υπηρεσίας του Νοσοκομείου με κριτήρια την επιστημονική επάρκεια, τις διοικητικές ικανότητες, την εκπαιδευτική και ερευνητική δραστηριότητα, τη συμπεριφορά προς τους ασθενείς, το κύρος του μεταξύ των συναδέλφων και το πνεύμα συνεργασίας τους.¹¹
10. Υποβάλλει τον πίνακα αξιολόγησης των υποψηφίων για την θέση του Συντονιστή Διευθυντή Ιατρικής Υπηρεσίας των Νοσοκομείων, στο Δ.Σ. της ΔΥΠΕ εντός (30) τριάντα ημερών από την υποβολή των αιτήσεων των υποψηφίων.¹²
11. Αποφασίζει την πραγματοποίηση των εκπαιδευτικών, μετεκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων του τομέα Ιατρικής Υπηρεσίας.¹³
12. Καταρτίζει πίνακα αξιολόγησης των Συντονιστών Διευθυντών ή Διευθυντών των Τμημάτων κάθε τομέα της Ιατρικής Υπηρεσίας, με κριτήρια την επιστημονική επάρκεια, τις διοικητικές ικανότητες, την εκπαιδευτική και ερευνητική δραστηριότητα, τη συμπεριφορά προς τους ασθενείς, το κύρος τους μεταξύ των συναδέλφων και το πνεύμα συνεργασίας τους και τον υποβάλλει στο Διοικητή και Πρόεδρο του Δ.Σ. του Νοσοκομείου.¹⁴

-
9. Ν. 3329/2005 άρθρο 9 παρ. 3.
Α.Δ. Αλεξιάδη, Εισαγωγή στο Δίκαιο της Υγείας, Θεσ/νίκη, εκδ. Μ. Δημόπουλου, 1999, σελ. 119 & επ.
Α.Δ. Αλεξιάδη, Το Ε.Σ.Υ. στην αρχή του 21^{ου} αιώνα. Η Μεταρρύθμιση του Ν. 2889/2001, Θεσ/νίκη, εκδόσεις Μ. Δημόπουλου, 2003, σελ. 85 & επ.
Σ.Α. Αλεξιάδου, Η ιστορική εξέλιξη της Π.Φ.Υ. Διοικ. Ενημέρωση, Τ. 35, 2005, σελ. 94.
Brazier and Cave, Medicine patients and the Law, 4th ed., London: Penguin.
Andrew Bainham, Children – the Modern Law, Family Law, 3rd ed., 2005.
Mason and Laurie, Mason and McCall Smith’s Law and Medical Ethics, 7th ed., Oxford University Press, 2006.
Kennedy and Grubb, Medical Law, ButterWorths, London 2000.
Peter De Cruz, Comparative Healthcare Law, Routledge, Cavendish 2001
  10. Ν. 3329/2005 άρθρο 7 παρ. 9 εδ. 9
  11. Ν. 2889/2001 άρθρο 7 παρ. 1 εδ. β’ και Ν. 3868/2010 άρθρο 8 παρ.3
  12. Ν. 3204/2003 άρθρο 2 παρ. 20
  13. Ν. 2889/2001 άρθρο 7 παρ. 7 εδ. 1
  14. Ν. 2889/2001 άρθρο 7 παρ. 6 εδ. 1

13. Με σύμφωνη γνώμη του το Επιστημονικό Συμβούλιο αποφαινεται προς το Δ.Σ. του Νοσοκομείου για την κάλυψη των αναγκών των Κέντρων Υγείας και των Περιφερειακών Ιατρείων τους σε ιατρικό προσωπικό των περιπτώσεων β, γ της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του Ν. 1397/1983.¹⁵
14. Προτείνει προς το Δ.Σ. του Νοσοκομείου τα πρόσωπα για την συγκρότηση της Επιτροπής Ενδονοσοκομειακών Λοιμώξεων του Νοσοκομείου.¹⁶
15. Εισηγείται στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης την έκδοση του πιστοποιητικού εξειδίκευσης στην Εντατικολογία.¹⁷
16. Γνωμοδοτεί προς το Δ.Σ. του Νοσοκομείου για την έκδοση από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης απόφασης, ύστερα από γνώμη του ΚΕΣΥ, για τον ορισμό, ενός ή περισσότερων τμημάτων ενός ή περισσότερων Περιφερειακών ή Ειδικών Νοσοκομείων, ως Ειδικών Κέντρων για την παροχή εξειδικευμένης περίθαλψης σε συγκεκριμένους τομείς της ιατρικής και νοσηλευτικής επιστήμης, τον συντονισμό των παρεχόμενων αντίστοιχων υπηρεσιών.¹⁸
17. Αποφασίζει για την χορήγηση ή όχι του πιστοποιητικού εξειδίκευσης των ιατρών στις μονάδες ειδικών λοιμώξεων. Το πιστοποιητικό υπογράφεται από τον Πρόεδρο του Ε.Σ. και τον Διευθυντή της Ιατρικής Υπηρεσίας.¹⁹

---

15. Ν. 1397/1983 άρθρο 19 παρ. 2

16. Ν. 1579/1985 άρθρο 14 παρ. 3

17. Ν. 2071/1992 άρθρο 84 παρ. 2

18. Ν. 2519/1997 άρθρο 19 παρ. 1

19. Ν. 2519/1997 άρθρο 56 παρ. 4.

Ε.Α. Αλεξιάδου, Το Διοικητικό Σύστημα Νοσοκομείου, Θεσ/νίκη, εκδ. Μ. Δημόπουλου, 2008, σελ. 144 & επ.

Ε.Α. Αλεξιάδου, Η νομική μορφή των νοσοκομείων, ΕΔΔΔΔ, Τ. 51,2, 2007, σελ. 310 & επ.

Ε.Α. Αλεξιάδου, Η νέα διοικητική μορφή του Ε.Σ.Υ., Διοικ. Ενημέρωση, Τ. 41, 2007, σελ. 58.

Α. Στεργίου, Η συνταγματική κατοχύρωση της κοινωνικής ασφάλισης, εκδ. Α. Σάκκουλα, 1994, σελ. 85 & επ.

Α. Στεργίου, Κοινωνική Ασφάλιση χωρίς Εγγυήσεις, εκδ. Α. Σάκκουλα, 1992, σελ. 85 & επ.

Α. Στεργίου, Η αναπηρία στη νομοθεσία του ΙΚΑ, εκδ. Α. Σάκκουλα, 1999, σελ. 65 & επ.

Dupuis G. – Guedon M.-J., Institutions administratives – Droit administratif, ed. Armand Colin, 1986.

Moreau J., Truchet D., Droit de la sante publique, ed. Dalloz, 2004.

Rivero J., Droit administratif, ed. Dalloz, 1983.

Vedel G., Droit administratif, ed. PUF, 1973.

θ. Η Ισχύουσα Νομολογία

1. «Συλλογικά όργανα. Αρχή της αμεροληψίας. Κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας στην οποία αποτυπώνεται γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Τα διοικητικά όργανα και, ειδικότερα, τα μέλη των συλλογικών οργάνων της Διοίκησης δεν παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης όχι μόνον όταν έχουν είτε προσωπικό συμφέρον για την έκβαση της συγκεκριμένης υπόθεσης, είτε ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιαίζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερόμενους, αλλά και όταν, σύμφωνα με την παρ. 2 περ. γ' του ως άνω άρθρου, είναι δυνατόν να δημιουργηθεί εύλογα η υπόνοια μεροληψίας, όπως όταν τα μέλη των συλλογικών οργάνων έχουν ήδη σχηματισμένη και μη δυναμένη να ανατραπεί, δηλαδή προκατειλημμένη γνώμη για την υπόθεση ή το πρόσωπο που πρόκειται να κρίνουν. Εξάλλου, από το συνδυασμό των πιο πάνω διατάξεων με τις διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 2 του Συντάγματος, και 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κατοχυρώνουν το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης του διοικούμενου, συνάγεται ότι είναι παράνομη απόφαση συλλογικού οργάνου, μέλος του οποίου κατά την οικεία συνεδρίαση και πριν από την απαιτούμενη ακρόαση του διοικούμενου προέβη σε δήλωση από την οποία είναι δυνατόν να δημιουργηθεί εύλογα η υπόνοια ότι έχει ήδη σχηματισμένη και μη δυναμένη να ανατραπεί, δηλαδή προκατειλημμένη γνώμη για την υπόθεση ή το πρόσωπο του διοικούμενου. Δεκτή η αίτηση ακύρωσης.

Επειδή στο άρθρο 13 παρ. 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ο οποίος σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτού, εφαρμόζεται επίσης «στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου», ορίζεται ότι: «Όταν ο νόμος προβλέπει θητεία για τα μέλη του συλλογικού οργάνου, η αντικατάσταση μέλους πριν από τη λήξη της θητείας του είναι δυνατή μόνο για λόγο αναγόμενο στην άσκηση των καθηκόντων του, ο οποίος και πρέπει να βεβαιώνεται στη σχετική πράξη». Εξάλλου, σύμφωνα με γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, το αρμόδιο προς έκδοση διοικητικής πράξης όργανο είναι, καταρχήν, αρμόδιο να εκδώσει και την αντιθέτου προς αυτήν περιεχομένου πράξη (actus contrarius). Από το συνδυασμό των προπαρατεθεισών διατάξεων των άρθρων 12 του Κανονισμού Εργασιών του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου, 13 παρ. 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και της πιο πάνω γενικής αρχής του διοικητικού δικαίου συνάγεται ότι μέλος της Επιτροπής Πολιτιστικών Εκδηλώσεων του Δήμου, δύναται καταρχήν να παυθεί ή να αντικατασταθεί, κατά τη διάρκεια της θητείας του στη θέση αυτή, για λόγο αναγόμενο στην άσκηση των καθηκόντων του (πρβλ. ΣτΕ 422/2006). Η απόφαση

περί παύσης ή αντικατάστασης του μέλους αυτού πρέπει να φέρει αιτιολογία, η οποία μπορεί να συνάγεται και από την προηγηθείσα συζήτηση ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου. Εξάλλου, κατά την έννοια της διάταξης της παρ. 6 του άρθρου 13 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ερμηνευόμενης ενόψει της οικείας εισηγητικής έκθεσης και της προγενέστερης σχετικής νομολογίας του Δικαστηρίου, στην οποία η εισηγητική αυτή έκθεση αναφέρεται ως λόγος αναγόμενος στην άσκηση των καθηκόντων του μέλους που αντικαθίσταται ή παύεται, νοείται όχι μόνον η συμπεριφορά του μέλους κατά την άσκηση των καθηκόντων του, αλλά κάθε άλλος λόγος που μπορεί, κατά την ανέλεγκτη ακυρωτικά ουσιαστική κρίση του αρμόδιου για την παύση ή αντικατάσταση διοικητικού οργάνου, να καθιστά το μέλος αυτό ακατάλληλο για την άσκηση των νόμιμων καθηκόντων του.

Επειδή στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, ο αιτών παύθηκε από μέλος της Επιτροπής Πολιτιστικών Εκδηλώσεων, λόγω του περιεχομένου της από 24.9.2003 επιστολής που απηύθυνε στην Επιτροπή Πολιτιστικών Εκδηλώσεων, στο Διοικητικό Συμβούλιο του Πολιτιστικού Κέντρου και σε άλλα νομικά και φυσικά πρόσωπα. Ειδικότερα, θεωρήθηκε ότι με την επίμαχη επιστολή του ο αιτών άσκησε μεν κριτική στον τρόπο λειτουργίας του Πολιτιστικού Κέντρου, όπως είχε δικαίωμα, αλλά σε πολλά σημεία προέβη σε απαξιωτικούς χαρακτηρισμούς έναντι μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Πολιτιστικού Κέντρου, μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, του Δημάρχου και άλλων προσώπων, ακόμη και εκλιπόντων, χρησιμοποίησε δε και το χαρακτηρισμό «λαουζίκος» για τους πολίτες του και επομένως, θεωρήθηκε ότι δεν διέθετε το απαιτούμενο για τα μέλη της Επιτροπής ήθος, καθώς και ότι, από το γεγονός αυτό και από την αντίληψη του αιτούντος, όπως διαπιστωνόταν στην επιστολή, ότι η Επιτροπή Πολιτιστικών Υποθέσεων έπρεπε να αποφασίζει και όχι απλώς να γνωμοδοτεί, δεν ήταν σε θέση να συνεργασθεί με δημοκρατικό πνεύμα με τα υπόλοιπα μέλη της.

Επειδή, με το περιεχόμενο αυτό, η προσβαλλόμενη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, με την οποία ο αιτών παύθηκε από μέλος της Επιτροπής Πολιτιστικών Εκδηλώσεων κατά τη διάρκεια της διετούς θητείας του, βρίσκει καταρχήν νόμιμο έρεισμα στις διατάξεις των άρθρων 12 του Κανονισμού Εργασιών του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου, 13 παρ. 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και της πιο πάνω γενικής αρχής του διοικητικού δικαίου και δεν συνιστά αναρμοδίως εκδοθείσα πειθαρχική απόφαση περί επιβολής της ποινής της οριστικής παύσης όπως αβασίμως προβάλλει ο αιτών. Εξάλλου, μόνη η αναφορά της διάταξης του άρθρου 106 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα στην προσβαλλόμενη πράξη, ως νομίμου ερείσματός της, αντί των πιο πάνω κανόνων

δικαίου που αποτελούν πράγματι το νόμιμο έρεισμά της, δεν συνιστά παρανομία της πράξης που άγει σε ακύρωσή της, όπως αβάσιμα ισχυρίζεται ο αιτών (πρβλ. ΣτΕ 1536/1975, 2658/1987). Περαιτέρω, ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε κατά παράβαση των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου περί ανάκλησης των ευμενών για το διοικούμενο διοικητικών πράξεων, είναι απορριπτέος, ως ερειδόμενος στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι η προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε δυνάμει των αρχών αυτών.

Επειδή, στο άρθρο 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ορίζεται ότι: «1. Τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. 2. Τα μονομελή όργανα, καθώς και τα μέλη των συλλογικών οργάνων οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης, εφόσον: ..... γ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους ... ». Κατά την έννοια της πιο πάνω διάταξης, στην οποία αποτυπώνεται γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Τα διοικητικά όργανα και, ειδικότερα, τα μέλη των συλλογικών οργάνων της Διοίκησης δεν παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης όχι μόνον όταν έχουν είτε προσωπικό συμφέρον για την έκβαση της συγκεκριμένης υπόθεσης είτε ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους, αλλά και όταν, σύμφωνα με την παρ. 2 περ. γ' του ως άνω άρθρου, είναι δυνατόν να δημιουργηθεί εύλογα η υπόνοια μεροληψίας, όπως όταν τα μέλη των συλλογικών οργάνων έχουν ήδη σχηματισμένη και μη δυναμένη να ανατραπεί δηλαδή προκατειλημμένη γνώμη για την υπόθεση ή το πρόσωπο που πρόκειται να κρίνουν (βλ. ΣτΕ 3720/2006, πρβλ. 2522/2001 επταμ., 741/2003). Εξάλλου, από το συνδυασμό των πιο πάνω διατάξεων με τις διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 2 του Συντάγματος και 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κατοχυρώνουν το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης του διοικούμενου, συνάγεται ότι είναι παράνομη απόφαση συλλογικού οργάνου, μέλος του οποίου κατά την οικεία συνεδρίαση και πριν από την απαιτούμενη ακρόαση του διοικούμενου προέβη σε δήλωση από την οποία είναι δυνατόν να δημιουργηθεί εύλογα η υπόνοια ότι έχει ήδη σχηματισμένη και μη δυναμένη να ανατραπεί δηλαδή προκατειλημμένη γνώμη για την υπόθεση ή το πρόσωπο του διοικούμενου.

Επειδή στην προκείμενη περίπτωση, κατά την επίμαχη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, το μέλος αυτού όταν τέθηκε το ζήτημα εάν θα έπρεπε να ακουσθεί ο αιτών πριν από τη λήψη απόφασης απάντησε αρνητικά.

Επειδή, με την προσβαλλόμενη πράξη, αποδόθηκε στον αιτούντα υπαίτια συμπεριφορά, επομένως τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις των άρθρων 20 παρ.

2 του Συντάγματος και 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (πρβλ. ΣτΕ 422/2006), που κατοχυρώνουν το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης του διοικουμένου. Εξάλλου, από τα όσα, κατά τα προεκτεθέντα, είπε το μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου, είναι δυνατόν να δημιουργηθεί εύλογα η υπόνοια ότι είχε ήδη σχηματισμένη και μη δυναμένη να ανατραπεί δηλαδή προκατελημμένη γνώμη για την υπόθεση και το πρόσωπο του αιτούντος, πριν από την απαιτούμενη ακρόαση του ήδη αιτούντος. Συνεπώς, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη και για το λόγο αυτό, που βασίμως προβάλλεται, πρέπει να ακυρωθεί και να αναπεμφθεί η υπόθεση στη Διοίκηση για νέα κρίση που να είναι νόμιμη, παρέλκει δε ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως». ²⁰

2. «**Συλλογικά όργανα· κανόνες λειτουργίας· εξαίρεση:** Σύμφωνα με την αρχή της αμεροληψίας των διοικητικών οργάνων, η οποία αποτυπώνεται ήδη στο άρθρο 7 του ν. 2690/1989 και αποτελεί ειδικότερη έκφανση της γενικής αρχής του Κράτους Δικαίου, που απορρέει από το Σύνταγμα και τις καθιερούμενες, απ' αυτό εγγυήσεις υπέρ του πολίτη, καθώς και την αρχή της δίκαιης δίκης που θεσπίζει το άρθρο 9 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, δεν είναι ανεκτή η ανάθεση αρμοδιότητος για την κίνηση και τη διεξαγωγή της πειθαρχικής διαδικασίας, καθώς και για την υποβολή της πειθαρχικής ποινής στο ίδιο το διοικητικό όργανο κατά το οποίου στρέφεται η επίμαχη ενέργεια, συμπεριφορά ή πράξη. Η τούτο δε διότι, τόσο η κίνηση και διεξαγωγή της πειθαρχικής διαδικασίας, όσο και η σχετική με την ενοχή ή μη του πειθαρχικώς διωκομένου απόφαση πρέπει να προέρχεται από όργανα και πρόσωπα ως μέλη αυτών που παρέχουν τα εχέγγυα αμερόληπτης κρίσεως, πράγμα που αντικειμενικώς τίθεται σε αμφισβήτηση όταν το ίδιο διοικητικό όργανο ως έχων την πειθαρχική αρμοδιότητα ή μέλη αυτού, κρίνουν, κατόπιν συλλογής και αξιολογήσεως των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων, ότι η ενέργεια, πράξη ή συμπεριφορά που τους αφορά συνιστά στη συγκεκριμένη περίπτωση πειθαρχικό παράπτωμα διαπραχθέν εις βάρος τους, επιβάλλουν δε και τη σχετική ποινή. Η σε περίπτωση δε που η επίμαχη ενέργεια, πράξη ή συμπεριφορά στρέφεται κατά διοικητικού οργάνου ως αρχής, εμπλοκή αυτού στην επακολουθούσα πειθαρχική διαδικασία εμποδίζεται, και όταν το όργανο αυτό τελεί υπό διαφορετική σύνθεση μελών κατά το χρόνο που ενεργεί ως πειθαρχικό όργανο, δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή τα πρόσωπα των μελών του διοικητικού οργάνου είναι αδιάφορα για την διάγνωση ύπαρξης ή μη πειθαρχικού παραπτώματος διαπραχθέντος εις βάρος διοικητικής αρχής». ²¹

20. Σ.τ.Ε. αρ. απόφασης 3370/2007, Αρμενόπουλος, 2008, σελ. 479-481.

21. Σ.τ.Ε. αρ. απόφασης 664/2006, ΕΔΔΔΔ 1, 2008, σελ. 203.

